

wicemarszałkiem Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, który wypowiedział się m.in. na temat roli Śląska w Unii Europejskiej. „Z młokem matki Ślązacy wysiali mądrość, nie stękać, a pracować. To jest nasza szansa...”, powiedział. Poza tym Radislaw Mojżesz i Marian Jedrzejski przedstawili swój punkt widzenia na temat pomniędzy spółką OKD a miastem Olbrach. Napisysem też o hotelu dla zwierząt w Rychnovsku, który prowadzi Tadeusz Salomek. (1)

CZWARTEK 30 SIERPNI 2001 ROKU

TEL./FAKS (069) 66 07 252

NR 100 ♦ CENA 6 Kč

POMOC DLA POWODZIAN W MAŁOPOLSCE

Zapewnić dach nad głową

OSTRAWA (mro) - „W imieniu poszkodowanych powodzian wyrażam podziękowania za szybką reakcję i okazany nam pomoc” - powiedział zastępca dyrektora „Caritas” archidiecezji krakowskiej ks. Wojciech Olszowski na wczorajszej konferencji prasowej zwołanej przez „Caritas” diecezji ostrawsko-opawskiej.

Przedstawiono na niej zakres pomocy udzielonej sąsiadów - jak określił Małopolskę wikariusz generalny diecezji ostrawsko-opawskiej, ks. Franciszek Kufa. Po pierwsze było to przekazanie 100 tys. koron, które wg słów przedstawiciela polskiego „Caritas” wydatkowane na niezbędną pomoc dożną, jak zakup żywności i środków czystości. Po drugie, wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu moralnej i czeskie diecezje wypożyczyły powodzianom 30 suszarek do murów. Po trzecie - został przekazany sprzęt budowlany oraz dar rzeczowy od pierwszego przedsiębiorcy, który zgłosił wolę pomocy powodzianom, Marka Lar-

czaka z Karwiny z firmy DAMTEX. Ofiarował on 139 sztuk dziennik. Po czwarte - 20 sierpnia otwarto konto w Banku Komercyjnym, na które przez sześć minionych dni pracy wpłynęło 36 400 koron. Zbiórka trwa.

Jak powiedział ks. W. Olszowski, indywidualnie straty powodzian szacowane są na 100 mln złotych. Na drugie 100 mln oceniane są szkody w rolnictwie. O skali akcji pomocy humanitarnej niech świadczy fakt, że tylko z krakowskiej „Caritas” wyszło 33 tirów z pomocą o wartości ponad 200 tys. zł. Z inicjatywą kandydata Franciszka Marchalskiego nadal przebiega kwesta we wszystkich parafiach archidiecezji. W jej ramach uzbierano już 3 mln zł. Z tego 1,7 mln zostało w formie najpotrzebniejszych rzeczy już dostarczone poszkodowanym. Obecnie Kościół wyszukuje tereny, na których można będzie wybudować 70 domów dla osób, którym nawatnika zabrala wszystko. Dodajmy, że prawie 800 budynków z terenów zalanych wymaga remontu. Stąd Polacy apelują o pomoc finansową. „Problem nie spoczywa w tym, że powodzianie są głodni, ale że nie mają gdzie mieszkać” podsumował Piotr Pamiół, dyrektor „Caritas” w Aleksandrii w Ostrawie-Kunzickach, koordynujący pomoc dla Polak.

Pomocy archidiecezji karawskiej oprócz „Caritas” diecezji ostrawsko-opawskiej udziela także niemiecka „Caritas”. Z pomocą rzeczową niejako pod zapotrzebowanie spieszy również Zakon Rycerzy Maltańskich.

200 TYSIĘCY NA IZOLACJĘ FUNDAMENTÓW I DRENAŻ

Stop dla wilgoci?

OLBRACHCICE (s) - Zmora miejscowych władz administracyjnych od dawien dawna jest ustawicznie zamakający cokoł budynku miejscowej polskiej szkoły podstawowej. Wszelkie dotychczasowe kosztowne (i często powtarzane) próby odizolowania tego fragmentu murów od wilgotnego podłoża kończyły się niepowodzeniem. Ich wynik był ciągle taki sam. Ostatecznie wilgoć zawsze znajdowała sobie drogę do szczelin w kamienno-ceglano-betonowych fundamentach, z nich zaś w szybkim tempie parła w górę, powodując dewastację elewacji i przyskakując do wnętrza budynku.

Może tym razem się uda? Starosta Olbrachcice, Juraj Legind, ma dobrą myśl. Wierzy, że trwające od paru tygodni prace remontowe przyniosą wreszcie pożądany skutek. Jedną z ławskich firm budowlanych zaproszono do radykalnego rozwiązania, po którym wilgoć już na zawsze powinna być użytkownikom szkoły spojony. Rowoległe z podłogą przeprowadzoną hydroizolacją wzdłuż fundamentów obiektu położono drenaż, które odprowadzić będą cały nadmiar wilgoci powstającej zniszczenia budynku.

Niezależnie od tego przy okazji zrehabilitowany zostanie stary przyszkolony system kanalizacyjny, który zgodnie z przewidywaniami - jako że wykonano go z materiału nie gwarantującego mu zbyt długiej żywotności - już był niesprawny. Sprowadzana będzie do niego woda deszczowa spływająca z dachu budynku. Legindzi szacuje, że realizacja

tej inwestycji kosztować będzie około 200 tys. koron. Remontownicy pewnie nie zładzą zakończyć prac przed końcem wakacji. Ich obecność na przyszłokolnym placu budowy nie powinna jednak być zbyt dużym utrudnieniem dla prawidłowego funkcjonowania szkoły.

POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie umiarkowane, możliwość porannych mgieł. Temperatura w nocy od 13 do 9 st., w dzień od 21 do 25 st. C.

PIĄTEK - Pogoda bez większych zmian. Temperatura w nocy od 15 do 11 st., w dzień od 20 do 24 st. C. Wiatr z kierunków południowych 1-4 m/s.

▲ Wykopy przed główną bramą PSP w Olbrachcicach. Ciekawo, czy to naprowdę ostatni już zabieg osuszenia fundamentów tego budynku? Fot. MAREK SANTARIUS

▲ Jedna z ulic w Makowie Podhalaniskim. Księża przeszła fala powodzianowa. Fot. Archiwum „GL”

DOTYCHCZASOWY SZEF SCHRONISKA JUŻ SIĘ POŻEGNAL

Zmiany na Skalkę

MOSTY K. JABLONKOWA (kor) - O zmianach personalnych w otwartym ponownie w grudniu ub. roku schronisku zdecydowali w tych dniach współwłaściciele odnowionego po pożarze w styczniu 1998 r. budynku - członkowie Stowarzyszenia na rzecz Odnowy Skalki.

Jak poinformował „GL” członek Stowarzyszenia, mostek starosta Augustyn Martynek, dotychczasowy szef schroniska, dzierżawca Radomir Valek, postanowił zrezygnować ze swojej funkcji, a zastąpi go ktoś z przedstawicieli Stowarzyszenia, które gospodaruje

na Skalce m.in. z Klubem Czeskich Turystów.

„Po prostu mieliśmy różne poglądy na temat dalszych losów schroniska” mówi A. Martynek. „Nie zgodziliśmy się przede wszystkim w sprawie umowy o najem - pan Valek chciał wynająć obiekt na co najmniej 10 lat, my obstawaliśmy przy 2 latach. Ponadto nie odpowiadała też dotychczasowemu szefowi wysokość czynszu. No cóż - cena była taka sama, jak w innych okolicznych ośrodkach. Jeszcze w tym tygodniu obejmie funkcję szefa schroniska ktoś z naszych ludzi, co będzie dla nas

bardzo korzystne. Będziemy się mogli przekonać, na ile można Skalkę w przyszłości wykorzystywać i na ile może być ona rentowna. Po przeciętę ciągle trzeba w schronisko inwestować...”

Podczas tegorocznych wakacji udało się członkom Stowarzyszenia obić dwie zewnętrzne ściany budynku drewnem, teraz przyszła kolej na trzecią. Do końca roku miałyby wreszcie całe schronisko od zewnątrz wyglądać tak, jak przed pożarem. „Na szczęście nie musimy w tym roku za dużo inwestować - materiał mamy swój, a większość naszych członków ponownie pracuje na Skalce w czynnie społecznym” - dodał A. Martynek.

▲ Jeszcze tylko portret i można wrócić z wakacji. Od poniedziałku - nowy rok szkolny. Fot. JANUSZ CIESIELSKI

PYTANIE DO...

Zygmunta Stopy,

prezesa ZG PZKO:

■ Jak wiadomo, praca PZKO jest mocno uzależniona od systematycznego dopływu dotacji. Jak z dotacyjnych obietnic wywiązuje się ministerstwa kultury - czeskie i polskie?

■ Pierwsza rata dotacji z Ministerstwa Kultury RC dotarła do nas pod koniec maja. Drugiej w wysokości 600-700 tys. koron oczekujemy w najbliższym czasie.

■ Gorzej przedstawia się sprawa i pieniędzy obiecanych nam przez polskie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Reagując na opóźnienie w przesłaniu środków, zafabrykowaliśmy pewne kwoty, tak, by dotowane przez Polskę imprezy Zrzeszenia Spiewaczo-Muzycznego, jak przykładowo „Maj nad Olzą” mogły się odbyć. Jednak taki stan nie może trwać długo, gdyż w naszym budżecie pojawiły się w związku z tym ujemne kwoty. Zdajemy sobie sprawę z trudności budżetowych w Polsce, jednak wierzymy, że zobowiązania zostaną dotrzymane. (mro)

WAKACJE POŻEGNALI Z AKTORAMI PRZEDSTAWICIELE WŁADZ MIASTA I POWIATU

Tradycyjnie już w żukowskiej restauracji „Pod dzwonkiem” powiedzieli w poniedziałek nowy sezon teatralny 2001-2002 członkowie dyrekcji, obu zespołów oraz wszystkich pracowników i warsztatów Teatru Cieszyńskiego. Dla Senatu Polskiej będzie sezon przebiegał pod znakiem kulminacji obchodów 50-lecia działalności, choćdło zatem o spotkanie nie tylko towarzyskie, ale i jak najbardziej robocze. A zaczęli je swoją obecnością przedstawiciele władz powiatu - naczelnik Urzędu Powiatowego, Karol Siwek, i szefowa wydziału rozwoju regionalnego UP, Ewa Widnicowa, oraz miastoburnista Henryk Szanpka i jego zastępca, Wit Słowiček, szef miejskiej komisji ds. kultury, Bohuslav Słowiček,

oraz dyrektorka, czeskokocieszyńskiego Ośrodka Kulturalno-Społecznego „Strzelnica”, Gerard Chwaniokowa. Jeszcze przed wyjazdem do Żukowa dyrektor Teatru Cieszyńskiego Karol Suszka spotkał się z dziennikarzami

Pod znakiem abrahamowin

polskiej redakcji Radia Ostrawskiego i „Głosu Ludu”. Z prostej przyczyny - żeby się pochwalić. A jest czym... Podczas wakacji bowiem doszło do remontu kapitalnego sali. „Jest nie tylko nowa, specjalna kabina dla elektryków i akusorów, ale są też zupełnie nowe fotole” - mówił, oprowadzając dziennikarzy po sali, K. Suszka. „Wprowadzić fo-

tel jest o 80 mniej, ale są za to świetnie i wygodniejsze. Widzowie będą to mogli ocenić od razu w pierwszej sobotę września na premierze Sieny Czeskiej, a w tydzień później podczas premiery polskiego zespołu. Jest ponadto nowy system kamerowy, mogą więc teraz już bez problemu w swoim gabinecie śledzić wszystko, co dzieje się na scenie...”

Odnowiona sala rzeczywiście wygląda imponująco. A jest mniej foteli? No cóż - sporo miejsca zajmuje wspomniana już kabina dla elektryków. Ważniejsze jest jednak to, że bez prob-

lemów będą mogli zasiadać na widowni również inwalidzi na wózkach, dla których przygotowano też specjalne wejście bezbarierowe, a przystożnowo z myślą o nich również części korytarza, bez problemów więc będzie można do niego do toalet. „Przejmuję się jednak, że nie wszystkim poproszonym kierownikowi. Wiedzieliśmy przecież bardzo dobrze o planach budowy wejścia bezbarierowego, a towarzyszy przy tym wejściu zlikwidowaliśmy. Do ubikacji i toalety teraz jednak na wózek przez podłogę, ale mówi się trudno. I tak jest to w końcu niedogodnie dla wielu na wózkach...” - stwierdził K. Suszka, który funkcję dyrektora objął pod koniec ub. roku.

Sarkają nieco kierownicy zdążający z Karwiny-Kapalni do Ostrowy lub Hawierzowa, gdyż rozdzielnie szos prowadzących do tych miast zamienilo się w plac budowy. Chwilowe utrudnienia w ruchu kołowym wywoła jednak efekt końcowy podjętych prac - skrzyżowanie zastąpi tu nowe rondo. A jak twierdzi eksperci, na rondo dacharza się mniej wypadków niż na skrzyżowaniach, są więc bezpieczniejsze. Na odcinku od ronda do dawnego szybu „Henryk” Kapalni „CSA” podniesiona zostanie zapadająca się droga. Fot. BORYS SŁIWIKA

MIASTU POMOGĄ PRYWATNI PRZEDSIĘBIORCY O remontach dróg

JABLONKÓW (kor) - Przede wszystkim pod znakiem remontu dróg miejskich przebiegały tegoroczne wakacje w Jabłonkowie. Władze stolicy Podbeskidzia przeznaczyły w tym roku na ten cel ze swojego budżetu około 1 mln koron. Najwięcej środków budżetowych pochłonął remont ulicy Strażackiej, bruku przed Bankiem Komercyjnym i Domem PZKO oraz drogi prowadzącej od miejskiej pływalni do osady Łyski. Realizatorem tych przedsięwzięć były miejskie Służby Techniczne. Z kolei inna droga - prowadząca przez Lasek Miejski aż do sąsiadujących z Pioczną Łazów - odremontowały firmy budujące mosteczka obwodnicę. Część ziemi z mosteczki wykopała trafiała bowiem na tutejsze pola, a wspomniana droga została zniszczona przez przywożące materiał ciężkie samochody. Dlatego tytułem rekompensaty budowlani zobowiązali się odnowić nawierzchnię drogi darmowo. „W tym roku chcielibyśmy jeszcze

Krany-dozowniki

OLBRACHCICE (s) - Zgodnie z postulatami karwińskiej stacji sanitarnej-epidemiologicznej, w budynku czeskiej szkoły podczas wakacji przeprowadzono gruntowną rekonstrukcję sieci wodociągowej. Wszystkie umywalki wyposażono w tzw. bezkontaktowe baterie wodociągowe, które dozują i automatycznie mieszają we wspólnym strumieniu ciepłą i zimną wodę. Ma to dać nie tylko oszczędności w zużyciu wody, ale także zminimalizować niebezpieczeństwo epidemii chorób zakaźnych. Instalacja takiego sprzętu w szkolnych sanitariatach i stołówkach jest jednym z wymogów Unii Europejskiej.

Sierpniowe burze nad trzynieckim oświedlem Sosna. Fot. JANUSZ CIESIELSKI

POLACY W POWIATACH KARWINA I FRYDEK-MISTEK Ilu nas jest? (19)

- TRZYNIEC: Ogółem 39 005 mieszkańców**
Narodowość czeska - 29 178 osób (74,63 proc.), polska - 6911 (17,68), słowacka - 1455 (3,72), morawska - 201 (0,51), niemiecka - 55 (0,14), romska - 15 (0,04), śląska - 543 (1,39).
- TOSZONOWICE GÓRNE: Ogółem 488 mieszkańców**
Narodowość czeska - 423 osoby (86,33 proc.), polska - 26 (5,31), słowacka - 25 (5,10), morawska - 6 (1,22), niemiecka - 1 (0,20).
- TOSZONOWICE DOLNE: Ogółem 281 mieszkańców**
Narodowość czeska - 267 osób (93,68 proc.), polska - 10 (3,51), słowacka - 6 (2,11), niemiecka - 1 (0,35).
- WACLAWOWICE: Ogółem 1494 mieszkańców**
Narodowość czeska - 1412 osób (94,45 proc.), polska - 4 (0,27), słowacka - 17 (1,14), morawska - 39 (2,61), niemiecka - 3 (0,20), śląska - 14 (0,94). (F)

Zmarł prezes MK PZKO Trzanowice - Stanisław Filipiec

Dnia 25 sierpnia br. zmarł po krótkiej i ciężkiej chorobie śp. Stanisław Filipiec. Wiadomość ta porażała w smutku całe PZKO-owskie środowisko w Trzanowicach. Nasze szeregów opuścił zasłużony Członek i Działacz. Śp. Stanisław Filipiec swoją działalność w PZKO rozpoczął jako nastolatek w Klubie Młodych. Dzięki jego aktywności i zdolnościom organizacyjnym nasz Klub Młodych wstawił się wieloma inicjatywami. Później przez długie lata wspólnie z żoną Daną tańczył w zespołe tanecznych. Swoje postanicstwo w zakonie jezuitów pełnił w Koszycach. Tam podobał się obywateli miasta przez swoje miogrodzkiego Gabriela Bohlera. Później wyjechał do Trzanowic, gdzie został wydzany guberni w powiat Trzanowice. Na zawsze żyć będzie w naszej pamięci. W imieniu zarządu MK PZKO w Trzanowicach ANIELA ŻIVNÁ

Brakuje nauczycieli

Niedobór kadr nauczycielskich w szkołach angielskich osiągnął największy od 36 lat poziom. Według Mi-ke'a Tomlisona, głównego inspektora do spraw nauczania, braki w kadrach nigdy nie były równie duże. Szef Biura ds. standardów edukacyjnych twierdzi, że 40 proc. nauczycieli odezdał z zawodu przed zakończeniem trzeciego roku pracy w szkole. Przyczyną są niskie płace. Departament do spraw edukacji (DfE) nie potwierdza informacji podanych przez Tomlisona. Liczba nauczycieli ma być w tym roku najwyższa od 1984. „W klasach będzie w tym roku o 12 tys. nauczycieli więcej niż w 1998 r.” - powiedziała rzeczniczka DfE. Jednocześnie rzeczniczka DfE przyznaje, że sytuacja kadrowa jest wciąż trudna. Rząd planuje zapłacić dodatkowo 150 funtów tygodniowo każdemu nauczycielowi, który wróci do zawodu. Ponadto, nauczyciele przedmiotów, w których niedobór jest szczególnie duży, tzn. matematyki, języków obcych i angielskiego, otrzymają premie w wysokości 4000 funtów. Premie pozostałych będą wynosić 2000 funtów. **Dramat matki** Chora na raka 26-letnia mieszkanka Hongkongu rozpacziwie szuka domu dla pięcioletniej córki, cierpiącej na zespół Downa. Tragedia Po Wai-han, u której lekarze stwierdzili nowotwór i która ma przed sobą zaledwie kilka miesięcy życia, od kilku dni nie schodzi z pierwszych stron gazet hongkońskich. Pani Po od lat sama wychowuje córeczkę; ojciec dziecka odszedł, gdy doznał się o chorobie matki Wing-yu. Dziecko przeżywa obecnie w rodzinny zastępczej. Hongkońska Stowarzyszenie ds. Zespołu Downa oraz departament opieki społecznej przyjęły od lipca - kiedy zrozpaczona matka po raz pierwszy poprosiła prasę o pomoc w znalezieniu kochającej rodziny dla dziecka - trzy pary potencjalnych przyszłych rodziców dziewczynki. Żadna z tych par nie złożyła jednak papierów adopcyjnych. Przebywająca obecnie w szpitalu matka dziewczynki wykluczyła możliwość adopcji zagraniczej. **Przynośzą pecha** Chociaż równouprawienie kobiet w Japonii jest gwarantowane w konstytucji i od 50 lat w coraz większym stopniu respektowane, to wciąż jest wiele miejsc, gdzie kobiety nie mają prawa wstępu - na przykład do tuneli podczas budowy. Pewna firma budowlana, wykonująca tunel dla szybkiego pociągu zorganizowała „związek” tuneli dla ok. 100 miejscowych mieszkańców. Jednak przy wejściu zatrzymano wszystkie (ok. 30) kobiety i nie wpuszczono ich do tunelu. Dlaczego? Po przynajmniej dwóch uzasadnionych przedstawicielach firmy. W przesądzonej japonich budowniczych, kobiety, które wejść do tunelu podczas budowy, obudzą zardzewiałe bryły górnego i spowodują katastrofę. **Śpiewający dowód** Fauzi Hamidowi, mężczyźnie, który zgubił dowód osobisty, sąd sądził, że jest obywatelem Malezji, a nie jak podejrzewał sąd - nielegalnym imigrantem. Wykonanie hymnu okazało się już po czterech pierwszych wersach. Pomimo talentu muzycznego, Hamid spodziewał się w więzieniu, gdzie miał zapłacić kary w wysokości 100 ringgitów (7,89 USD) nałożonej na wyrobienie nowego dowodu.

OD WRZEŚNIA NOWE UMOWY Z ODBIORCAMI Zmiany w »kablówce«

TRZYNIEC (jac) - Jak poinformował „GL” dyrektor KTT (Kablowa Telewizja Trzyniec) inż. Jindřich Liszka, trzyniecka „kablówka” postanowiła przystąpić od września do wymiany dotychczasowych umów z odbiorcami. Stare umowy, zawarte do 1977 roku, nie spełniają już wymogów stawianych przez obowiązujące przepisy, dlatego też w najbliższym czasie dojdzie do ich wymiany na nowe.

KTT nawiąże kontakt z klientami i w trakcie spotkań, które przebiegać będą od września br. do marca roku przyszłego dojdzie do wymiany umów, a ściślej mówiąc do zawarcia umów nowych.

Umowy te mają zapewnić bardziej wyważony układ pomiędzy KTT i jej klientami, jednoznacznie definiując sposoby rozwiązywania sytuacji spornych, które mogą zaistnieć przy ewentualnym poszerzeniu oferty programowej, a co za tym idzie i ceny za usługi.

W ramach tej wymiany dotychczasowi klienci będą mogli również zamienić pakiet programów, z dotychczas odbieranego zwykłego na rozszerzony i to bezpłatnie, a na dodatek przez pierwsze dwa miesiące będą wnosili opłatę bez zmian jak za pakiet zwykły, tj. 65 koron (później za 29 programów - 184 korony).

UWAGA WODZIREJE! Jeszcze o kursie

KOSZARZYSKA (kor) - Jak już informowaliśmy w poprzednim numerze „GL”, już jutro rozpocznie się w Harcerskim Ośrodku Szkoleniowym „Kikula” w Koszarzyzkach zorganizowane przez trzyniecki Klub Kultury i Kongres Polaków zgromadzenie woliariuszy, którzy chcieliby obu organizatorom spotkania pomóc przy przygotowaniu ich imprez. Pełnomocnik Klubu Kultury, Tadeusz Wanuła, poinformował nas, że trzydniowe spotkanie rozpocznie się w piątek o godz. 18.00, a przebiegać będzie pod roboczą nazwą „Praktyczny kurs wodzireja”. „Będzie mowa nie tylko o rozpoczynającym się już w przyszły czwartek Clerickim Lecie Filmowym, ale również imprezach turystyczno-sportowych, takich jak październikowy Złoty czaj marcowy Białej Rajdy” - wyjaśnia T. Wanuła. „Wśród wykładowców tego praktycznego kursu nie zabraknie osob znanych zwłaszcza z wcześniejszych kursów wodzireja. Wymienię chociażby naszego sprawdzonego przyjaciela, Tadeusza Kondziolę, z trzynieckiej grupy AHA, a zajęcia będą ponadto kontynuowane za tydzień w Clericku, w ramach „CieLaF-u...”

Organizatorzy zwracają się do wszystkich uczestników kursu, by swój udział w imprezie potwierdzili telefonicznie najpóźniej do piątku o godz. 12.00 - pod nr tel. 0659/33 01 05 lub 33 01 50.

nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

Forum 2001 O MOŻLIWOŚCIACH INWESTOWANIA

OSTRAWA (s) - W dniach 20-22 września odbędzie się w Ostrawie 10. edycja „Investment Forum Ostrava”. Podczas Forum potencjalni inwestorzy i zagraniczni inwestorzy będą mogli zapoznać się z możliwościami inwestycyjnymi na terenie morawskiego regionu. Uczestnikom Forum umożliwiono również zwiedzenie przygotowanych już do pełnego zagospodarowania stref przemysłowych. Nad ostrawskim Forum inwestycyjnym patronat objęli premier M. Zeman i przewodniczący Parlamentu V Klasy.

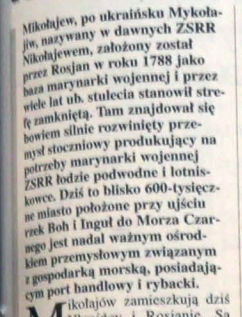
Mikołajew, po ukraińsku Mykołajew, nazywany w dawnych ZSRR Nikołajewem, założony został przez Rosjan w roku 1788 jako baza marynarki wojennej i przez wiele lat ub. stulecia stanowił strefę zamkniętą. Tam znajdował się bowiem silnie rozwinięty przemysł stoczniowy produkujący na potrzeby marynarki wojennej ZSRR łodzie podwodne i lotniskowce. Dziś to blisko 600-tysięczna miasto położone przy ujściu rzeki Boh i Inguł do Morza Czarnego jest nadal ważnym ośrodkiem przemysłowym, posiadającym port handlowy i rybacki. Mikołajów zamieszkuje dziś Ukrainaj i Rosjanie. Są także obywateli wielu grup etnicznych dawnego ZSRR. Od czasów powstania narodowych - listopadowego i styczniowego - żyją tam także Polacy i Polki. W naszym rejonie, tzn. w mieście i okolicy” - opowiada mi pani Ludmiła Świdarska, prezes Towarzystwa Kultury Polskiej w Mikołajewie. W samym mieście jest nas ponad 1000. W samym mieście jest nas ponad 1000. W samym mieście jest nas ponad 1000.

PROCESJA RUSZY W NIEDZIELĘ Relikwie w drodze

CZEŚKI CIESZYN/CIESZYŃ (mro) - Co dwa lata relikwie św. Michała Grodzieckiego ułożone w dwóch kościołach po obu stronach Olzy podczas uroczystej procesji przenoszone są przez granicę. Ta zapoczątkowana w 1995 roku tradycja będzie kontynuowana 2 września br., kiedy to kościół Najświętszego Serca Jezusowego z Cz. Cieszyna do kościoła św. Marii Magdaleny po polskiej stronie wycieczkę poprowadzi biskup diecezji ostrawsko-opawskiej František Lobez. Zaplanowaną na godz. 15.30 procesję poprzedzi krótka modlitwa. Wierzący z obu stron Olzy spotkają się o godzinie 16.00 na granicznym oście, skąd udadzą się do kościoła św. Marii Magdaleny. Tam odbędzie się msza święta, którą będą celebrowali księża z Polski i Republiki Czeskiej. Dodajmy, że Melchior Grodziecki urodził się w 1584 roku w Słowacku. Swoje postanicstwo w zakonie jezuitów pełnił w Koszycach. Tam podobał się obywateli miasta przez swoje miogrodzkiego Gabriela Bohlera. Później wyjechał do Trzanowic, gdzie został wydzany guberni w powiat Trzanowice. Na zawsze żyć będzie w naszej pamięci. W imieniu zarządu MK PZKO w Trzanowicach ANIELA ŻIVNÁ

dziś na Ukrainie bardzo ciężko. Miesięczne zarobki wynoszą po 20, 30 dolarów. Za to naprawdę nie da się godnie żyć. Nikt też nie płaci składek emerytalnych. Gdyby nie pomoc konsulatu generalnego RP w Kijowie oraz naszej parafii, nie byłoby praktycznie nie mogli żyć. Pani Ludmiła Świdarska jest z zawodu buchalterem. Dziś niestety jest bezrobotna. Wszystkie wolne więc od zajęć domowych chwile poświęca na działalność społeczną w Towarzystwie. Drugim ważnym ośrodkiem polskości w Mikołajewie jest kościół pod wezwaniem św. Józefa zbudowany w roku 1896 przez polskie i niemieckich marynarzy, którzy wraz ze swoimi rodzinami tworzyli tam wspólnotę parafialną. Kroniki kościelne mówią, że liczyli ona wówczas ok. 3 tys. osób. Za czasów Rosji Sowieckiej kościół zamieniono na dom kultury. W 1991 roku odradzająca się wspólnota polska powołała do władz z prośbą o oddanie świątyni. Potem były lata odbudowy. „Zaczęliśmy od wymiany dachu” - opowiadał mi proboszcz ks. Ryszard Karapuda ze Zgromadzenia Księży Chrystusowców. „Do dziś nie udało się nam jeszcze wszystkich wyremontować. Nasze prace uzależnione są przecież wyłącznie od wotów funduszy”. Ks. Karapuda pracuje w Mikołajewie od roku 1999. Wcześniej, przez 6 lat, duszpasterzował w Kamińcu Podolskim i przez rok w zagłębiu Donbasu.

POLACY NA SZEROKIM ŚWIECIE ♦ Ukraina Rodacy z Mikołajewa

Ludmiła Świdarska - prezes Towarzystwa Kultury Polskiej w Mikołajewie.

„Średniśmi procent naszych parafian ma polskie pochodzenie. Jest to w większości trzecie i czwarte pokolenie. Zależy nam, aby do wszystkich parafian dotrzeć w ich ojczystym języku. Nabożeństwa odprawiane są więc po polsku, ukraińsku i rosyjsku. Są też dwie rodziny niemieckie, dla których w mieście odprawiamy również po niemiecku. Żadnych napięć narodowościowych u nas nie ma. Nasi parafianie to zazwyczaj ludzie starsi. Właśnie dzięki nim przetrwała tu wiara. Oni też zaczęli wprowadzać do kościoła swoje wnuki. Cieszymy się, że do naszej świątyni przychodzi coraz więcej młodych”. Parafia w Mikołajewie obsługuje też kilka punktów w terenie. Ks. proboszcz dojeżdża do Pierwosioła, nazywanego dawniej Orle, ostatniego miasta pierwszej Rzeczypospolitej, położonego między rzekami Podniówny Bug i Sieniawa, w pobliżu dawnej granicy z Rosją i Turcją, 175 km od Mikołajewa. Jest tam również w pobliżu słynna wioska nazywana Koniecpolski albo Koniecpol. Ks. Karapuda dojeżdża również do Jużno-Ukrainy, gdzie zarejestrowana jest

nie jest nas dziś ośmiu - dwóch w Mikołajewie, trzech w Kamińcu Podolskim, dwóch w Doniecku oraz jeden w Wołoczysku w pobliżu Chmielnickiego. Pracujemy też w sąsiedniej Białorusi. Tu na wschodzie praca duszpasterska jest trochę inna niż w Polsce. Właścicie sam często muszę ja sobie wyszukiwać. Tak było, kiedy przez rok pracowałem w zagłębiu Donbasu w Maciejewce. Wybrałem się tam do szkoły nr 30. Poszedłem w koloratce bez sutanny. Widocznie to się nie spodobało dyrektorce i na moją propozycję prowadzenia katechezy w jej szkole się nie zgodziła. Wyśledłem smutny, ale się nie poddałem. Swoje kroki skierowałem następnie do prezydenta miasta. Powiedziałem mu, że panieć od lat wybiera się na Ukrainę i że warto dzieciom w szkole coś na ten temat powiedzieć. Prezydentowi mój pomysł się widocznie spodobał. Zalaźni mi nawet najlepszą szkołę w mieście. Potem przez cały rok prowadziłem w tej szkole katechezę po rosyjsku. Podobnie dzieje się teraz w Mikołajewie. Tam jednak ludzie sami zaprosili mnie do szkoły, a następnie zaproponowali prowadzenie lekcji z religioznawstwa. Dawniej to był przedmiot obowiązkowy nastawiony wyłącznie na ateizację uczniów. Mam dziś w tej szkole dwie grupy młodzieży po trzydziestu osób. Mówię im o chrześcijaństwie, kulturze i tolerancji”.

„Niedawno polska strona zwróciła się do nas z propozycją współpracy już nie tylko na szczeblu klubów sportowych, ale na poziomie gmin. Skorzystaliśmy więc z zaproszenia i w czerwcu wraz z naszą drużyną piłkarską odwiedziliśmy Lubomiej. Okazało się, że z Lubomią mamy wiele wspólnego. Zarówno jeśli chodzi o przeszłość, jak i o sprawy współczesne, wielkość gminy itp. Dzieci nas zaś od siebie zaledwie czterdzieści kilometrów drogi, co oczywiście sprzyja organizowaniu wspólnych przedsięwzięć, czy to już na odcinku kultury, sportu, ochotniczych straży pożarnych, czy też szkolnictwa. Naszym atutem jest to, że mamy w Suchoj Górnej polską szkołę, która, o ile wemy, chętnie skorzysta z lubomiejczyńskiej oferty partnerstwa międzyszkolnego, choć oczywiście nie wykluczamy współpracy ze szkołą w Lubomiej miejscowej czeskiej szkoły. Sprawy partnerstwa międzyszkolnego zajmujemy się zaraz po wakacjach, na najbliższym posiedzeniu komisji kulturalnej. Przynależność Lubomiej do województwa śląskiego, a zatem również do Euroregionu „Śląsk Cieszyński” daje ponadto możliwość wspólnego zgłaszania tzw. projektów lustrzanych, na które moglibyśmy uzyskać środki finansowe z funduszu CBC Phare”.

Przy kościele polskim w Mikołajewie pracują też polskie siostry zakonne Adoratori Krwi Chrystusa Króla. Prowadzą tam katechezę i pomagają w kościele. W minionym roku szkolnym w Mikołajewie pracowała nauczycielka z Polski - pani Beata Karasz. „Nauczałam tu fakultatywnie języka polskiego. W tej samej gimnazjum uczyłam młodzież, która sama chciała się go uczyć. Dyrekcja szkoły zarządziła, że będą to dzieci z klas starszych, ósmej, dziewiątej i dziesiątej. Nauka w gimnazjum nie przyniosła jednak optymalnych efektów. Moje lekcje odbywały się zawsze o godzinie czternastej, kiedy dzieci były już zmęczone. Mimo to można mówić o sporym sukcesie. Dzieci po roku mogły już ze sobą porozumiewać się na poziomie podstawowym. Zdobyczy też pewien zasób wiedzy o Polsce, jej kulturze i dniu dzisiejszym. Wiele z tych dzieci było także pochodzenia ukraińskiego, ale z polskimi korzeniami. Prowadzę też lekcje języka polskiego przy parafii. Są tam dwie grupy dorosłych, które zaczęły zupełnie od zera, oraz po jednej dla zaawansowanych i dla dzieci z klas piątych i szóstych. Do pracy na Ukrainie wydelegowana została przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Tu na miejscu najbardziej pomaga mi parafia polska. Wcześniej uczyłam kilka lat w Ka-zachstanie. Tam moi uczniowie głębiej wyczuwali swoją polskość. Nie mieli jednak takiej chęci i zapału do poznania swej kultury. Dużo zyczliwości uzyskałam także od konsulata generalnego RP w Kijowie”.

Polacy z południa Ukrainy zaczynają ponownie rozmawiać po polsku. Patrząc na odrodzenie ich języka narodowego, ukraiński sąsiedzi także zaczynają się zastanawiać nad potrzebą nauki swego języka. Duża bowiem część Ukrainy mówi praktycznie wyłącznie po rosyjsku. Pytanie o powrót własnego języka uczniom, czyli o renesans języka ukraińskiego, zaczęła coraz częściej pojawiać się w życiu tamtejszych kregach. Tekst i zdjęcia: LESZEK WĄTROBSKI

Górnosuski strażaków przyjmuje prezydent miasta Gelnicy.

Z GÓRNOSUSKIM STAROSTĄ JANEM LIPNEREM O „OTWIERANIU SIĘ NA SĄSIADÓW”

Nad Odrę i nad Hnilec

Kilkanaście lat liczy współpraca górnosuskich pezetkaowców z bielszczanami skupionymi wokół tamtejszego Miejskiego Domu Kultury „Metalowice”, od blisko ćwierć wieku spotykają się na boiskach piłkarskich górnosuszan z lubomiakami. Jednak o „otwarciu się na sąsiadów” bez mała 4,5 tys. mieszkańców liczącej miejscowości nad Suszanką - o czym rozmawiamy z górnosuskim starostą Janem Lipnerem - można właściwie od kilku miesięcy, kiedy to stosunki partnerskie Suchoj Górnej z nadodrzańską gminą Lubomią nabrały szerszego niż tylko piłkarskiego wymiaru, a chęć współpracy z górnosuską wioską wyraża również daleka słowacka Gelnica.

„Gelnicy pozostawamy na trochę później, a zaczynają może od nowych kierunków współpracy górnosuskolubomiejczyńskiej. „Niedawno polska strona zwróciła się do nas z propozycją współpracy już nie tylko na szczeblu klubów sportowych, ale na poziomie gmin. Skorzystaliśmy więc z zaproszenia i w czerwcu wraz z naszą drużyną piłkarską odwiedziliśmy Lubomiej. Okazało się, że z Lubomią mamy wiele wspólnego. Zarówno jeśli chodzi o przeszłość, jak i o sprawy współczesne, wielkość gminy itp. Dzieci nas zaś od siebie zaledwie czterdzieści kilometrów drogi, co oczywiście sprzyja organizowaniu wspólnych przedsięwzięć, czy to już na odcinku kultury, sportu, ochotniczych straży pożarnych, czy też szkolnictwa. Naszym atutem jest to, że mamy w Suchoj Górnej polską szkołę, która, o ile wemy, chętnie skorzysta z lubomiejczyńskiej oferty partnerstwa międzyszkolnego, choć oczywiście nie wykluczamy współpracy ze szkołą w Lubomiej miejscowej czeskiej szkoły. Sprawy partnerstwa międzyszkolnego zajmujemy się zaraz po wakacjach, na najbliższym posiedzeniu komisji kulturalnej. Przynależność Lubomiej do województwa śląskiego, a zatem również do Euroregionu „Śląsk Cieszyński” daje ponadto możliwość wspólnego zgłaszania tzw. projektów lustrzanych, na które moglibyśmy uzyskać środki finansowe z funduszu CBC Phare”.

„Wstępny kontakt na szczeblu rad poszczególnych gmin nie powinien uniknąć. Trzeba bowiem ustalić kierunki współpracy, przedstawić swoje wizje i oczekiwania. To na szczęście mamy już za sobą. Obecnie zaś - o czym świadczy wspomniana przeze mnie wspólna impreza - jesteśmy już na etapie konkretnych przedsięwzięć. A co do kosztów, w tym roku po raz pierwszy wyasygnowaliśmy w budżecie niewielką sumę na tzw. stosunki partnerskie. Liczymy ponadto na fundusze europejskie. Wiadomo przecież, że nasze kontakty z Polską i Słowacją nie mogą odbywać się kosztem innych, dla mieszkańców ważniejszych spraw”.

„Utrzymywanie stosunków partnerskich wiąże się z pewnymi kosztami. Czy Suchoj Górna stać na to, żeby z przedstawicielami zaprzyjaźnionych miejscowości składać sobie kurtuazyjne wizyty? „Wstępny kontakt na szczeblu rad poszczególnych gmin nie powinien uniknąć. Trzeba bowiem ustalić kierunki współpracy, przedstawić swoje wizje i oczekiwania. To na szczęście mamy już za sobą. Obecnie zaś - o czym świadczy wspomniana przeze mnie wspólna impreza - jesteśmy już na etapie konkretnych przedsięwzięć. A co do kosztów, w tym roku po raz pierwszy wyasygnowaliśmy w budżecie niewielką sumę na tzw. stosunki partnerskie. Liczymy ponadto na fundusze europejskie. Wiadomo przecież, że nasze kontakty z Polską i Słowacją nie mogą odbywać się kosztem innych, dla mieszkańców ważniejszych spraw”.

„Utrzymywanie stosunków partnerskich wiąże się z pewnymi kosztami. Czy Suchoj Górna stać na to, żeby z przedstawicielami zaprzyjaźnionych miejscowości składać sobie kurtuazyjne wizyty? „Wstępny kontakt na szczeblu rad poszczególnych gmin nie powinien uniknąć. Trzeba bowiem ustalić kierunki współpracy, przedstawić swoje wizje i oczekiwania. To na szczęście mamy już za sobą. Obecnie zaś - o czym świadczy wspomniana przeze mnie wspólna impreza - jesteśmy już na etapie konkretnych przedsięwzięć. A co do kosztów, w tym roku po raz pierwszy wyasygnowaliśmy w budżecie niewielką sumę na tzw. stosunki partnerskie. Liczymy ponadto na fundusze europejskie. Wiadomo przecież, że nasze kontakty z Polską i Słowacją nie mogą odbywać się kosztem innych, dla mieszkańców ważniejszych spraw”.

„Utrzymywanie stosunków partnerskich wiąże się z pewnymi kosztami. Czy Suchoj Górna stać na to, żeby z przedstawicielami zaprzyjaźnionych miejscowości składać sobie kurtuazyjne wizyty? „Wstępny kontakt na szczeblu rad poszczególnych gmin nie powinien uniknąć. Trzeba bowiem ustalić kierunki współpracy, przedstawić swoje wizje i oczekiwania. To na szczęście mamy już za sobą. Obecnie zaś - o czym świadczy wspomniana przeze mnie wspólna impreza - jesteśmy już na etapie konkretnych przedsięwzięć. A co do kosztów, w tym roku po raz pierwszy wyasygnowaliśmy w budżecie niewielką sumę na tzw. stosunki partnerskie. Liczymy ponadto na fundusze europejskie. Wiadomo przecież, że nasze kontakty z Polską i Słowacją nie mogą odbywać się kosztem innych, dla mieszkańców ważniejszych spraw”.

Pamiątkowe zdjęcie górnosuskich drużyn strażackich w Gelnicy. Zdjęcia z archiwum Urzędu Gminnego

WAKACJE POŻEGNALI Z AKTORAMI PRZEDSTAWICIELE WŁADZ MIASTA I POWIATU Pod znakiem abrahamowin

Dokończenie ze str. 1

Z zadowoleniem oglądają widownię również aktorzy. Czas jednak nagię - trzeba wstać do dwóch autokarów i pojechać „Pod drzewek...”. Tam czekają przecież goście. K. Suszka wita najgorzej chyba E. Widmowa, której udało się zdobyć kilka milionów na odnowę sali (obecnie potrzebowałyby te pieniądze na nowy pojazd, którym można by dotrzeć spokojnie do wsiernych wzdrow, będzie zatem trzeba poczekać co najmniej do stycznia). Początek imprezy to ponadto najlepsza chwila do przywitania nowych aktorów. A jest ich w tym roku sporo, bo aż trzydziestu. Na spektaklach Sceny Polskiej będążymy zatem mogli już wkrótce obejrzeć sztukę nową: „Wzrost i upadek” E. Kus, Waldemara Czadka, Jana Herne, Marcina Noszczyka, Damiana Warkocza oraz Barbarę Humel, w Scenie Cieszyńskiej zaś chodzi o siedemdziesiąt aktorów: Norimaki Korytłowa, Iwanę Stejskiłową, Dawida Bena, Martinę Jurajkę, Michała Stalmacha, Iwona Korzeja i Libora Olme.

▲ Na wystawie poświęconej historii plakatu w Państwowym Archiwum Dawnych w Karwinie zainicjował m. in. plakat zapraszający na przedstawienie sztuki „Kosciuszko w Berville” w Teatrze Cieszyńskim. Spokój ten - wykonany przez Państwową Pracownię Plakatu w Katowicach - ukazał się w 1951 r. (zdjęcie: J. Borkowski)

W związku z tym, że dopiero niedawno objął funkcję dyrektora, ludzie często pytają mnie o program artystyczny - zagalił spokojnie dyrektor Suszka. „A ja jestem się, że mój program jest bardzo prosty - dobre przedstawienia i pokaż tu. Nasz teatr powinien być przede wszystkim typowym „staremu bródka” - takim jednak, który nadal się rozwija - a sporo uwagi musi też poświęcać najładniejszą widowisku... Zależy mi też bardzo na tym, żeby stał się Teatr Cieszyński powinnem centrum twórczości kulturalnej, nie tylko Cieszyńska, ale i całego regionu, a przede wszystkim powinnem być widoczny podczas wakacyjnych imprez teatralnych, takich jak chociażby festiwal „Nie graniczy...”.

W związku z tym, że dopiero niedawno objął funkcję dyrektora, ludzie często pytają mnie o program artystyczny - zagalił spokojnie dyrektor Suszka. „A ja jestem się, że mój program jest bardzo prosty - dobre przedstawienia i pokaż tu. Nasz teatr powinien być przede wszystkim typowym „staremu bródka” - takim jednak, który nadal się rozwija - a sporo uwagi musi też poświęcać najładniejszą widowisku... Zależy mi też bardzo na tym, żeby stał się Teatr Cieszyński powinnem centrum twórczości kulturalnej, nie tylko Cieszyńska, ale i całego regionu, a przede wszystkim powinnem być widoczny podczas wakacyjnych imprez teatralnych, takich jak chociażby festiwal „Nie graniczy...”.

W PAŹDZIERNIKU ELIMINACJE „ŚLĄSKIEGO SPIEWANIA” Szansa dla utalentowanych

Wyglądało na to, iż po nieudanym ubiegłorocznym Koncercie Galowym w Katowicach „Spodłaj”, nie będzie w tym roku Festiwalu Proseki Dłuskiej „Śląskie Śpiewanie”. Jednak na mocy dwustronnego porozumienia Związek Górnolaski w Katowicach, główny inicjator tej pięknej imprezy śpiewackiej, powołał organizację tegorocznej edycji „Śląskiego Śpiewania” Wydziałowi Kultury Urzędu Miejskiego w Zabrzu, reprezentowanemu przez Andrzeja Wilka, naczelnika Wydziału. Zarząd Związku Górnolaskiego jest przekonany, że doświadczenia zabrzańskie w organizowaniu życia kulturalnego, w tym także znaczący udział Zabrza w organizacji kultury edycji „Śląskiego Śpiewania” przez realizację eliminacji rejonowych i koncertów galowych w Domu Murzyski i Tańca, daje gwarancje rzetelnej przygotowania imprezy cieszącej się niesłabnącą popularnością na Śląsku. Eliminacje rejonowe dla dzieci i młodzieży z polskich przedszkoli, szkół podstawowych i średnich, odbędą się na Zabrzu, podobnie jak w roku ubiegłym, w ostatnim tygodniu października w Domu Kultury „Strzeżnica” w C. Cieszyńskiej. Głównym organizatorem tegorocznych eliminacji jest Polskie Centrum Podagogiczne w C. Cieszyńskiej przy współpracy Zrzeszenia Śpiewaczy Muzycznego PZKO. Natomiast eliminacje finałowe odbędą się w listopadzie, zaś koncert galowy laureatów z początkiem grudnia w Zabrzu w Domu Murzyski i Tańca. Regulamin „Śląskiego Śpiewania” i karty zgłoszenia trafią do polskich szkół w najbliższych dniach. Wypełnione karty przyjmowane będą w PCP do 30 września br. (J. W.)

W tym samym czasie nad ciemną studnią podwórza poczęły latać w finajnych korkociągach sylwetki nieopierzonych. Ale mnielniejszy rój perseidów, nicowery z 10 astronautami na pokładzie? Lądował w środe 22 sierpnia. Zasadę już słonko podglądała obiekty - złota blaskie na orbicie. Nie zdążył wszak przyląść klucza karek ciągnących nad domami w dol Otry.

W tym samym czasie nad ciemną studnią podwórza poczęły latać w finajnych korkociągach sylwetki nieopierzonych. Ale mnielniejszy rój perseidów, nicowery z 10 astronautami na pokładzie? Lądował w środe 22 sierpnia. Zasadę już słonko podglądała obiekty - złota blaskie na orbicie. Nie zdążył wszak przyląść klucza karek ciągnących nad domami w dol Otry.

PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA CZWARTKOWA ■ PRZYSTAWKA ■

W tym samym czasie nad ciemną studnią podwórza poczęły latać w finajnych korkociągach sylwetki nieopierzonych. Ale mnielniejszy rój perseidów, nicowery z 10 astronautami na pokładzie? Lądował w środe 22 sierpnia. Zasadę już słonko podglądała obiekty - złota blaskie na orbicie. Nie zdążył wszak przyląść klucza karek ciągnących nad domami w dol Otry.

Perseidy

W tym samym czasie nad ciemną studnią podwórza poczęły latać w finajnych korkociągach sylwetki nieopierzonych. Ale mnielniejszy rój perseidów, nicowery z 10 astronautami na pokładzie? Lądował w środe 22 sierpnia. Zasadę już słonko podglądała obiekty - złota blaskie na orbicie. Nie zdążył wszak przyląść klucza karek ciągnących nad domami w dol Otry.

W tym samym czasie nad ciemną studnią podwórza poczęły latać w finajnych korkociągach sylwetki nieopierzonych. Ale mnielniejszy rój perseidów, nicowery z 10 astronautami na pokładzie? Lądował w środe 22 sierpnia. Zasadę już słonko podglądała obiekty - złota blaskie na orbicie. Nie zdążył wszak przyląść klucza karek ciągnących nad domami w dol Otry.

LEKTURA Z PRZYMRUŻENIEM OKA (452) Z OLECH Graj, Cyganie... czyli Dziewczyna znad Olzy

Ale nieestety było za późno. Marco Eingara przegrał i po minucie był w więzieniu. Kierownik pociągu pośpieszył na pomoc dr. Ryłskiemu i przyłożył mu wulwery do czoła Marco Eingara. - Tylko spokojnie, bestio! - zawołał. - Jeżeli uczynisz jakikolwiek ruch, idź na przesyłkę ci mózg, a wówczas będzie po tobie. Niech pan go paść, panie doktorze, teraz ja już się z nim zalutuję. Dr Ryłski wstał i zachwiał się. Był tak wyczerpany, że osunął się na ławce. W tej samej chwili kierownik pociągu przyłożył Eingara do zera mierzyciakiem, okutym butem, nie wypuszczając z ręki rewolwera. - Nie ruszaj się, bo kula w lebi! - powtórzył raz jeszcze. - Chodźcie, przyjaciele - zawołał do konduktorów - wzięcie rzuć ręce i nogi mojemu niemiennemu. Przywieźcie mnie do szpitala, jak psa do Chicago. Marco Eingara zdawał sobie sprawę z tego, że teraz nie ma już dla niego tunku. Wiedział, że Amerykanin nie będzie z nim żartował. Jedno spojrzenie na białą rewolwer przekonało go, że istotnie Amerykanin będzie straszył, jeżeli go uczymy jakikolwiek ruch samobrojni. Sily już mu odmawiały posłuszeństwa. Przecież podczas ostatnich trzech dni zbyt wiele wycierpiał i za bardzo osłabł. Obecna walka i zalewanie okiem strach stanowiły niekiedy doposażenie tego, co przeżył w ciągu ostatnich dni.

Marzy o westernie

▲ Tommy Lee Jones (ur. 15. 1. 1946 w San Sabu w Teksasie) - zanim zaczął studiować literaturę angielską na Harvardzie, przez pewny czas pracował w cieniu przy wybuchach nuklearnych. Akterem zainteresował się od dzieciństwa i odłączył tylko pamięcią, zawsze chciał grać. Podczas studiów był prezydentem studenckich przedstawień. Po ukończeniu z wyróżnieniem wydziału angielski wyjechał do Los Angeles, gdzie zadebiutował w 1970 r. w sztynnym melodramacie „Love Story” wcielając się w epizodyczną rolę subiekta głównego bohatera powieści. Przez długi czas grał w popularnym serialu „One Life to Live”. W roku 1970, też zaczął pojawiać się na dużym ekranie, jednak był to tylko filmy klasy B. Pierwszą poważną rolę w jego karierze, którą rozpoczęła dobrą passę zawodową, była rola męża znanego piosenkarza country w filmie „Czarna górnika” (1980) oraz znakomita kreacja w telewizyjnym „Piesni skatnika”, za którą otrzymał nagrodę Emmy. Najlepszą rolę w jego dotychczasowym dorobku jest rola egzekutora sądowego w filmie „Scigany” z 1983. W dwa lata później aktor zadebiutował jako reżyser filmem telewizyjnym „The Good Old Boys”, w którym zagrał także jedną z głównych ról. Inne interesujące filmy w dorobku tego rocznie wybitnego aktora to m. in. „Libertarian” (1992), „Domek z kart” (1992), „Eksplozja” (1994), „Wulkan” (1997) oraz wielkie przeboje „Faccia w czerni” (1997), „Wydział policyjny” (1998) czy „Regulamin zabijania” (2000). Aktor marzy o tym, aby zagrać w dobrym, klasycznym westernie. Piki co, jest posiadaczem ogromnego rancha w Teksasie, na którym hoduje konie, bydło i owce. (K)

LEKARZ RADZI Stare kości

Na osteoporozę, inaczej zrzeszczenie kości, cierpi wiele milionów ludzi na całym świecie. Problem ten dotyczy szczególnie kobiet w okresie przekwitania. Co czwartą, po 60. roku życia, łamie kości, zęba, miednicę, kość udową i promieniową. Około 70. roku życia zimą z substancji mineralnych w kościach może wynosić ponad 30 proc. Jedną z głównych metod profilaktycznych jest regularne uprawianie ćwiczeń. Wyświetlki fizyczne stanowią w każdym wieku silny bodziec dla regeneracji i wzmacniania mięśni i kości. Dlatego podjęcie ćwiczeń nawet przez ludzi starszych może znacznie ograniczyć ryzyko złamań. W miarę upływu lat powinniśmy także spożywać duże ilości produktów bogatych w wapń, którego głównym źródłem jest mleko i jego produkty. Ograniczyć natomiast należy w diecie tłuszcze oraz sól, picie mlekawy. (M)

■ DZIŚ CZWARTEK? A WIĘC PRZEPIS!...

Placki warzywne z sosem jogurtowym (przepis na 4 porcje)

Składniki: 80 dag marchewki, 50 dag poru, 5 dag masła, 10 dag maki, 2 jajka, 1,5 dcl mleka, 10 dag cebuli, 2 ząbki czosnku, 2 dcl gęstego jogurtu naturalnego, 1/2 łyżeczki sianki pszennej, olej do smażenia. Sól, pieprz i cukier do smaku.

Cebulę i czosnek obrać, drobno posiekać. Wymieszać z jogurtem, szczypiorkiem, szczypiorkiem i pieprzem. Sos włożyć do lodówki.

Marchewkę umyć, oskobać, zalać w rondlu małą ilością wrzącej wody. Do

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	
14	15	16	17	18	19	
20	21	22	23	24	25	

PLOTKI

Marzy o westernie

W tym samym czasie nad ciemną studnią podwórza poczęły latać w finajnych korkociągach sylwetki nieopierzonych. Ale mnielniejszy rój perseidów, nicowery z 10 astronautami na pokładzie? Lądował w środe 22 sierpnia. Zasadę już słonko podglądała obiekty - złota blaskie na orbicie. Nie zdążył wszak przyląść klucza karek ciągnących nad domami w dol Otry.

LEKARZ RADZI Stare kości

Na osteoporozę, inaczej zrzeszczenie kości, cierpi wiele milionów ludzi na całym świecie. Problem ten dotyczy szczególnie kobiet w okresie przekwitania. Co czwartą, po 60. roku życia, łamie kości, zęba, miednicę, kość udową i promieniową. Około 70. roku życia zimą z substancji mineralnych w kościach może wynosić ponad 30 proc. Jedną z głównych metod profilaktycznych jest regularne uprawianie ćwiczeń. Wyświetlki fizyczne stanowią w każdym wieku silny bodziec dla regeneracji i wzmacniania mięśni i kości. Dlatego podjęcie ćwiczeń nawet przez ludzi starszych może znacznie ograniczyć ryzyko złamań. W miarę upływu lat powinniśmy także spożywać duże ilości produktów bogatych w wapń, którego głównym źródłem jest mleko i jego produkty. Ograniczyć natomiast należy w diecie tłuszcze oraz sól, picie mlekawy. (M)

■ DZIŚ CZWARTEK? A WIĘC PRZEPIS!...

Placki warzywne z sosem jogurtowym (przepis na 4 porcje)

Składniki: 80 dag marchewki, 50 dag poru, 5 dag masła, 10 dag maki, 2 jajka, 1,5 dcl mleka, 10 dag cebuli, 2 ząbki czosnku, 2 dcl gęstego jogurtu naturalnego, 1/2 łyżeczki sianki pszennej, olej do smażenia. Sól, pieprz i cukier do smaku.

Cebulę i czosnek obrać, drobno posiekać. Wymieszać z jogurtem, szczypiorkiem, szczypiorkiem i pieprzem. Sos włożyć do lodówki.

Marchewkę umyć, oskobać, zalać w rondlu małą ilością wrzącej wody. Do

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	
14	15	16	17	18	19	
20	21	22	23	24	25	

PO WAKACYJNYM LUZIE TRZEBA WRÓCIĆ DO SZKOŁY Kolczyk na pępku

Nastolatki dbają, by ich letni „Image” zgadzał się z najnowszymi trendami. Farbują włosy, przekładają nos, ale za kilka dni... społonię oko w oko z nauczycielami.

Rodzice często przewalają w wakacyjne zmiany w wyglądzie swoich pociech, bo uważają, że po ciężkim roku szkolnym dzieciom należy się odrobina luzu. Nie dziwnego, że właśnie w tym okresie spotykamy na ulicach więcej młodych ludzi, ktorowoi i modnie ubranych, z pełnym makijażem czy zwiększoną ilością kolczyków w różnych częściach ciała.

Wiele dzieci wyjeżdża na kolonie, obozy, bądź z przyjaciółmi pod namiot. Korzystając z całkowitej swobody podejmują mierz: zbyt pochopnie decydują, dotyczące zmiany fryzury, koloru włosów czy założenia kolczyka na pępku.

Po powrocie do domu to właśnie rodzice zajmują się „odkorekcyjnym” wybiórkę potomstwa. Dobrze jeśli mamy możliwość przewozić przedstawicieli wyglądu dziecka, a trudności spotykamy raczej w sprzeciwie na powrót do normalności.

MAŁO ZNANY, ALE WARTO SPRÓBOWAĆ Tajemniczy fenkuł

Coraz częściej widzimy go w sklepach i na straganach, ale nie wiemy, jak go przyrządzić. Koper włoski, czyli fenkuł pochodzi z południowej Francji. Jego odmiana - fenkuł florencki uprawiana jest na wazrowo. Jego nasiona, gałązki kopru oraz białe-zielone bulwy o delikatnym, lekko słodkawym, anyżkowym zapachu. Spożywany jest w surowo w postaci sałatek lub ugotowany i polany masłem lub musłem z tartą bułką. Ciele bulwy gotujemy w osolonej wodzie ok. 10-15 minut, można je także potem zapiec w sosie beszamelowym (ok. pół godziny).

Świeże liście dodaje się do dan z ryb, makaronu, ryżu, ziemniaków i sosów i do salatek. Nasiona, grubsze od nasion kopru ogrodowego, podobnie jak bulwy, mają anyżkowy, nieco pikantny i słodkawy smak. Można je używać do potraw z warzyw kapustnych i cebuli, mięs, maczania i likierów.

Olejek z kopru włoskiego używany jest do produkcji środków nasarowych, mydeł i perfum.

Najbardziej znane jest lecznicze zastosowanie nasion kopru włoskiego jako środka wiatropędnego, szczególnie

WARTO WIEDZIEĆ Buty z zamszu

Nieodpowiednie pielęgnowane zamszowe lub nubukowe butyki łatwo się brudzą i wysuszcza. Do ich czyszczenia możemy użyć skórki z rżewowego chleba lub zwykłej gumki do skierania. Nawet mocno wysuszone miejsca zmatowiają, jeżeli delikatnie przetrzyemy je bardzo drobnym papierem ściernym. Jeśli posiadamy na nich plamy z tłuszczu, wtedy zastępujemy je sproszkowaną kredą, po czym starannie czyszcimy specjalną (napolejną gumową) szmatką. Czyszczenie powtarzamy kilka razy. Możemy użyć także preparatu impregnującego w spray'u firmy Kiwi. (K)

KOŁO ŁÓŻKA POSTAW TALERZYK Z DIETETYCZNYM HERBATNIKIEM

»Nocne« łasuchy

Jesli często zdarza ci się, że wstajesz z łóżka i buszujesz w lodówce w poszukiwaniu smakołyków, prawdopodobnie cierpisz na syndrom nocnego jedzenia. Nie martw się. Są przyjemne sposoby, by nad tym zapamiętać.

Trudno zrozumieć, dlaczego mimo zjedzenia normalnej kolacji w środku nocy ogarnia nas głód. Wyciągamy wtedy z lodówki tłuczce ciasta, bu-

WITAMINY I LITERA WITAMIN B17 - Letril

Witaminy B17 - Letril - jest dość kontrowersyjną substancją, gdyż jej skład chemiczny to cukier i cyjanek. Minimalne ilości letriłu są jednak dla organizmu niezbędne. Znajduje się on w pszkach miodu, jabłkach, czereśni, brzoświ, śliwkach i nektarynkach. Uważa się, że zjedzenie ok. 3 postek moreli (trzeba je rozbić) dziennie lub 10 pestek jabłka zmniejsza kłopoty ze snem. Lecytyna - znajduje się w jajkach, soi, orzechach i produktach zbożowych. W aptece można kupić lecytynę w postaci tabletek lub syropu.

Zdrowy sen do rana

Zjedzenie przed snem posiłku bogatego w cukry złożone (które wbrew pozorom nie są bardzo kaloryczne) może rozwiązać problem nocnego łasuchowania. Talerz makaronu, sałatki z ryżem, ziemniak z fasolką szparagową lub miseczką platków owsianych z mlekiem to najlepsza kolacja dla osób z nocnym syndromem jedzenia. Beztęstowa zmięta przyprawiona oliwą i pacie ziołowej herbatki. Przez kilka dni warto przed położeniem się do łóżka wypić szklankę naparu z melisy

SZYFROGRAM

9-18-2-25-6 - samowładny panujący w starożytnym Rzymie
5-19-13-24-11 - grecka muza, opiekunka poezji miłosnej
10-23-1-15-17-7 - podawana jest wieniem podczas komuni
8-21-14-3 - w przyszłości zakazany najładniejszy smak
12-16-20-22-4 - oblicze (ta) jeden spośród czytelników, którzy przesyła pod adresem redakcji rozwiązania przysłowia polskie szyfrogramu, otrzyma nagrodę książkową. Termin nadsyłania rozwiązań upływa z dniem 13 września br.

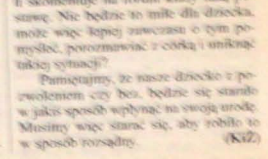
PO WAKACYJNYM LUZIE TRZEBA WRÓCIĆ DO SZKOŁY Kolczyk na pępku

Nastolatki dbają, by ich letni „Image” zgadzał się z najnowszymi trendami. Farbują włosy, przekładają nos, ale za kilka dni... społonię oko w oko z nauczycielami.

Rodzice często przewalają w wakacyjne zmiany w wyglądzie swoich pociech, bo uważają, że po ciężkim roku szkolnym dzieciom należy się odrobina luzu. Nie dziwnego, że właśnie w tym okresie spotykamy na ulicach więcej młodych ludzi, ktorowoi i modnie ubranych, z pełnym makijażem czy zwiększoną ilością kolczyków w różnych częściach ciała.

Wiele dzieci wyjeżdża na kolonie, obozy, bądź z przyjaciółmi pod namiot. Korzystając z całkowitej swobody podejmują mierz: zbyt pochopnie decydują, dotyczące zmiany fryzury, koloru włosów czy założenia kolczyka na pępku.

Po powrocie do domu to właśnie rodzice zajmują się „odkorekcyjnym” wybiórkę potomstwa. Dobrze jeśli mamy możliwość przewozić przedstawicieli wyglądu dziecka, a trudności spotykamy raczej w sprzeciwie na powrót do normalności.

MAŁO ZNANY, ALE WARTO SPRÓBOWAĆ Tajemniczy fenkuł

Coraz częściej widzimy go w sklepach i na straganach, ale nie wiemy, jak go przyrządzić. Koper włoski, czyli fenkuł pochodzi z południowej Francji. Jego odmiana - fenkuł florencki uprawiana jest na wazrowo. Jego nasiona, gałązki kopru oraz białe-zielone bulwy o delikatnym, lekko słodkawym, anyżkowym zapachu. Spożywany jest w surowo w postaci sałatek lub ugotowany i polany masłem lub musłem z tartą bułką. Ciele bulwy gotujemy w osolonej wodzie ok. 10-15 minut, można je także potem zapiec w sosie beszamelowym (ok. pół godziny).

Świeże liście dodaje się do dan z ryb, makaronu, ryżu, ziemniaków i sosów i do salatek. Nasiona, grubsze od nasion kopru ogrodowego, podobnie jak bulwy, mają anyżkowy, nieco pikantny i słodkawy smak. Można je używać do potraw z warzyw kapustnych i cebuli, mięs, maczania i likierów.

Olejek z kopru włoskiego używany jest do produkcji środków nasarowych, mydeł i perfum.

Najbardziej znane jest lecznicze zastosowanie nasion kopru włoskiego jako środka wiatropędnego, szczególnie

WARTO WIEDZIEĆ Buty z zamszu

Nieodpowiednie pielęgnowane zamszowe lub nubukowe butyki łatwo się brudzą i wysuszcza. Do ich czyszczenia możemy użyć skórki z rżewowego chleba lub zwykłej gumki do skierania. Nawet mocno wysuszone miejsca zmatowiają, jeżeli delikatnie przetrzyemy je bardzo drobnym papierem ściernym. Jeśli posiadamy na nich plamy z tłuszczu, wtedy zastępujemy je sproszkowaną kredą, po czym starannie czyszcimy specjalną (napolejną gumową) szmatką. Czyszczenie powtarzamy kilka razy. Możemy użyć także preparatu impregnującego w spray'u firmy Kiwi. (K)

KOŁO ŁÓŻKA POSTAW TALERZYK Z DIETETYCZNYM HERBATNIKIEM

»Nocne« łasuchy

Jesli często zdarza ci się, że wstajesz z łóżka i buszujesz w lodówce w poszukiwaniu smakołyków, prawdopodobnie cierpisz na syndrom nocnego jedzenia. Nie martw się. Są przyjemne sposoby, by nad tym zapamiętać.

Trudno zrozumieć, dlaczego mimo zjedzenia normalnej kolacji w środku nocy ogarnia nas głód. Wyciągamy wtedy z lodówki tłuczce ciasta, bu-

WITAMINY I LITERA WITAMIN B17 - Letril

Witaminy B17 - Letril - jest dość kontrowersyjną substancją, gdyż jej skład chemiczny to cukier i cyjanek. Minimalne ilości letriłu są jednak dla organizmu niezbędne. Znajduje się on w pszkach miodu, jabłkach, czereśni, brzoświ, śliwkach i nektarynkach. Uważa się, że zjedzenie ok. 3 postek moreli (trzeba je rozbić) dziennie lub 10 pestek jabłka zmniejsza kłopoty ze snem. Lecytyna - znajduje się w jajkach, soi, orzechach i produktach zbożowych. W aptece można kupić lecytynę w postaci tabletek lub syropu.

Zdrowy sen do rana

Zjedzenie przed snem posiłku bogatego w cukry złożone (które wbrew pozorom nie są bardzo kaloryczne) może rozwiązać problem nocnego łasuchowania. Talerz makaronu, sałatki z ryżem, ziemniak z fasolką szparagową lub miseczką platków owsianych z mlekiem to najlepsza kolacja dla osób z nocnym syndromem jedzenia. Beztęstowa zmięta przyprawiona oliwą i pacie ziołowej herbatki. Przez kilka dni warto przed położeniem się do łóżka wypić szklankę naparu z melisy

SZYFROGRAM

9-18-2-25-6 - samowładny panujący w starożytnym Rzymie
5-19-13-24-11 - grecka muza, opiekunka poezji miłosnej
10-23-1-15-17-7 - podawana jest wieniem podczas komuni
8-21-14-3 - w przyszłości zakazany najładniejszy smak
12-16-20-22-4 - oblicze (ta) jeden spośród czytelników, którzy przesyła pod adresem redakcji rozwiązania przysłowia polskie szyfrogramu, otrzyma nagrodę książkową. Termin nadsyłania rozwiązań upływa z dniem 13 września br.

TYGODNIOWY PROGRAM POLSKICH TELEWIZJI SATELITARNYCH

TV POLONIA:

CZWARTEK 30 SIERPNI

7.00 Jestem: Jack Skubikowski (pr. rozryw.). 7.45 Kaukaskie bary (rep.). 8.00 Złotopolscy (s.). 8.30 Wiadomości. 8.40 Klub pana Ry...

NIEDZIELA 2 WRZEŚNIA

7.00 Niezłoty. 7.10 Tam gdzie jesteśmy. 7.30 Pierwszy zwycięzca (rep.). 7.45 Madonny polskie: Opiekunka Niedziela (rep.). 8.10 Fragles (s. anim.). 8.35 Niedziela mu...

ŚRODA 5 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata. 8.00 Wiadomości. 8.15 Kawa czy herbata. 8.40 Klan (s.). 9.05 Bajeczki Jedyneczki (dla dzieci). 9.20 Urwisy...

WTOREK 4 WRZEŚNIA

6.00 Teledyski. 7.15 Odjazdowe kreskówki: Yaiba - legendarny samuraj. Dragon Ball Z, Magiczni wojownicy. Dragon Ball Z, Magiczni wojownicy...

NIEDZIELA 2 WRZEŚNIA

7.00 Bill Evans (koncert). 7.45 The Beatles (koncert). 10.00 Słynne samochody (film dok.). 11.00 Panorama Australii (film dok.). 11.30 Łowca duchów (s. dok.). 12.00 Kroniki...

SOBOTA 1 WRZEŚNIA

7.00 Echa tygodnia. 7.30 Kaszanka (film pol.). 8.30 Wiadomości. 8.45 Ziarno (mag. katol.). 9.10 XXI Międzynarodowy Dzień...

WTOREK 4 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata. 8.00 Wiadomości. 8.15 Kawa czy herbata. 8.40 Klan (s.). 9.05 Wprawy z Azymutem: Wielka kraina małych owczarków...

WTOREK 4 WRZEŚNIA

6.00 Teledyski. 7.15 Odjazdowe kreskówki: Calvin i pulkownik. Exosquad. Dżdżownica Jimm (s. anim.). 8.30 Rodzina Potworniczych (s. anim.). 9.20 Urwisy...

WTOREK 4 WRZEŚNIA

7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Teatr. 8.15 Steve Vai (koncert). 9.15 Wehikul (mag. mot.). 9.30 Informator finansowy. 10.00 Praktyczny przewodnik po Europie (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu - Kultura (film dok.). 11.00 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

WTOREK 4 WRZEŚNIA

7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

SOBOTA 1 WRZEŚNIA

7.00 Teatr. 8.15 Steve Vai (koncert). 9.15 Wehikul (mag. mot.). 9.30 Informator finansowy. 10.00 Praktyczny przewodnik po Europie (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu - Kultura (film dok.). 11.00 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

WTOREK 4 WRZEŚNIA

6.00 Teledyski. 7.15 Odjazdowe kreskówki: Calvin i pulkownik. Exosquad. Dżdżownica Jimm (s. anim.). 8.30 Rodzina Potworniczych (s. anim.). 9.20 Urwisy...

WTOREK 4 WRZEŚNIA

7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Teatr. 8.15 Steve Vai (koncert). 9.15 Wehikul (mag. mot.). 9.30 Informator finansowy. 10.00 Praktyczny przewodnik po Europie (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu - Kultura (film dok.). 11.00 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

WTOREK 4 WRZEŚNIA

7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Teatr. 8.15 Steve Vai (koncert). 9.15 Wehikul (mag. mot.). 9.30 Informator finansowy. 10.00 Praktyczny przewodnik po Europie (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu - Kultura (film dok.). 11.00 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

WTOREK 4 WRZEŚNIA

7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Teatr. 8.15 Steve Vai (koncert). 9.15 Wehikul (mag. mot.). 9.30 Informator finansowy. 10.00 Praktyczny przewodnik po Europie (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu - Kultura (film dok.). 11.00 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

Kronika rodzinna

„Kreczawstwo jest z tej samej przędzy co i marzenia”. W tym uroczystym dniu otrzymania promocji, życzymy MONICE JAWORSKIEJ...

Dziś 30. 8. maja 10. rocznica śmierci śp. ELŻBIĘTY RASZYKOWEJ z Łąk. Z czcią i wdzięcznością wspominajmy najbliżsi. OL-267

Dziś 30.8.2001 miała 10. bolesna rocznica śmierci naszego Drogiego i Niedołżalwanego śp. JANA KANTORA z Bystrzycy. O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina. OL - 265

Dnia 31. 8. 2001 miała pierwszą rocznicę zgonu naszego Kochanego Męża, Ojca i Dziadka śp. inż. JOZEFKA BILKI z Cz. Cieszynej. Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę wspomnień prosi żona Maria i córka Alicja z rodziną. OL-273

Dnia 31. 8. 2001 obchodziłoby 70. urodziny śp. MARII HEFNEROWA z Karwiny-Starego Miasta, zaś 27. 7. 2001 minęła siódma rocznica jej śmierci. O chwilę cichych wspomnień prosi mąż, córka i synowa z rodziną. RK-410

▲ JABŁON-KÓW - stała ekspozycja „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. „Ceramika na Śląsku Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13; 13-17.

▲ MUSAION HAWIERZÓW - Do 21. 10. 2001 wystawa: „Srebrna biżuteria strojów Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13; 13-17.

▲ ORŁOWA, Stary rynek nr 77 - Do 21. 10. 2001 wystawa „Droga i bezdroża”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13; 13-17.

▲ MUZEUM HT I MIASTA TRZYNIEC - Stare Miasto. Do 30. 9. 2001 wystawa „Frydlandkie odlewnictwo artystyczne”. Otwarte wt-pt: 9-16, ni: 13-17.

▲ MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - Muzeum Tragedii Życiowej „Brot z zbiorów Muzeum Ziemi Cieszyńskiej”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13; 13-17.

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

Dziś 30. 8. maja 10. rocznica śmierci śp. ELŻBIĘTY RASZYKOWEJ z Łąk. Z czcią i wdzięcznością wspominajmy najbliżsi. OL-267

Dziś 30.8.2001 miała 10. bolesna rocznica śmierci naszego Drogiego i Niedołżalwanego śp. JANA KANTORA z Bystrzycy. O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina. OL - 265

Dnia 31. 8. 2001 obchodziłoby 70. urodziny śp. MARII HEFNEROWA z Karwiny-Starego Miasta, zaś 27. 7. 2001 minęła siódma rocznica jej śmierci. O chwilę cichych wspomnień prosi mąż, córka i synowa z rodziną. RK-410

▲ JABŁON-KÓW - stała ekspozycja „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. „Ceramika na Śląsku Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13; 13-17.

▲ MUSAION HAWIERZÓW - Do 21. 10. 2001 wystawa: „Srebrna biżuteria strojów Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13; 13-17.

▲ ORŁOWA, Stary rynek nr 77 - Do 21. 10. 2001 wystawa „Droga i bezdroża”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13; 13-17.

▲ MUZEUM HT I MIASTA TRZYNIEC - Stare Miasto. Do 30. 9. 2001 wystawa „Frydlandkie odlewnictwo artystyczne”. Otwarte wt-pt: 9-16, ni: 13-17.

▲ MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - Muzeum Tragedii Życiowej „Brot z zbiorów Muzeum Ziemi Cieszyńskiej”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13; 13-17.

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

▲ WOTREK 4 WRZEŚNIA 7.00 Wprawy (s. dok.). 8.00 Sade (koncert). 9.15 Graffiti. 9.30 Informator prawny. 10.00 Panorama Australii (s. dok.). 10.30 Archiwum kontaktu: Emisarusz (film dok.). 11.30 Gdynia Summer Jazz Days (koncert). 12.30 Ludzie się liczą (s. dok.). 13.00 Sport w Polsce...

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 30 SIERPNI

7.00 Pięknia (s.). 7.25 Pippi Langstrumpf (s.). 7.55 Włoko natyru. 8.30 Wiadomości. pogoda. 8.45 Pippi Langstrumpf (s.). 9.10 Szaleństwa teatralne: Show w Edynburgu. 9.45 Frasier (s.). 10.15 Rower Błażaja. 10.45 Wszyscy Kochają Raymonda (s.). 11.15 Dekol. Karteczka polskich wydarzeń kulturalnych - 1955. Wystawa w Arsenalu. 11.40 Teleskup. 12.00 Wiadomości. 12.10 Agrobiznes. 12.20 Gelda. 12.35 Twarzą w twarz z Europą. 13.00 Kimo (s. anim.). 13.15 Granica (film pol.). 14.30 Program publicystyczny. 15.00 Wiadomości. 15.10 Klan (s.). 15.20 Tylko u nas. 16.30 Moda na sukces (s.). 17.00 Teleskup. 17.20 Studio sport: Turcja kwalifikacyjna siatkarzy do MS: Polska - Moldawia. 19.10 Wiadomości. 20.10 Kronika wypadków milonnych (film polski). 22.20 Relacja z Edynburga. 22.25 Monitor Wiedomości, sport. 23.20 Plus minus nieskończoność: Co mówią gwiazdy. 23.55 Z końcem nocy (film niem.).

PIĄTEK 31 SIERPNI

7.00 Pięknia (s.). 7.25 Lulu Show (s. anim.). 7.55 Król zwierząt (teleturuj). 8.30 Wiadomości. pogoda. 8.45 S Club 7 w Hollywood (s.). 9.10 Zjedź to sam. 9.25 Juleki i zwierzęta (dla dzieci). 9.45 Frasier (s.). 10.10 Rower Błażaja. 10.45 Wszyscy Kochają Raymonda (s.). 11.15 Dekol. Karteczka polskich wydarzeń kulturalnych - 1955. Wystawa w Arsenalu. 11.40 Teleskup. 12.00 Wiadomości. 12.10 Agrobiznes. 12.20 Gelda. 12.35 Twarzą w twarz z Europą. 13.00 Kimo (s. anim.). 13.15 Granica (film pol.). 14.30 Program publicystyczny. 15.00 Wiadomości. 15.10 Klan (s.). 15.20 Tylko u nas. 16.30 Moda na sukces (s.). 17.00 Teleskup. 17.20 Studio sport: Turcja kwalifikacyjna siatkarzy do MS: Polska - Moldawia. 19.10 Wiadomości. 20.10 Kronika wypadków milonnych (film polski). 22.20 Relacja z Edynburga. 22.25 Monitor Wiedomości, sport. 23.20 Plus minus nieskończoność: Co mówią gwiazdy. 23.55 Z końcem nocy (film niem.).

WTOREK 4 WRZEŚNIA

6.00 Piosenka na zyczenie. 7.00 Power Rangers (s.). 7.25 Polityczny graffiti. 7.40 MacGyver (s.). 8.30 Jeziorno marzeń (s.). 9.20 13. posterunek (s.). 9.55 Przysjaćle (s.). 10.25 Człowiek i kłamstwa (s.). 10.55 Dzikie księżycy (s.). 11.45 Cud miłości (s.). 12.35 Po prostu miłość (s.). 13.05 Disco Polo Live. 14.30 Graczykowie (s.). 15.00 Pokemon (s. anim.). 15.30 Informacja. 15.55 MacGyver (s.). 16.45 Jeziorno marzeń (s.). 17.35 Cud miłości (s.). 18.30 Informacja. 15.55 Dzikie księżycy. 18.50 Sport Magazyn. 19.00 Dzikie księżycy (s.). 19.55 Amazonki (reality show). 20.00 Człowiek i kłamstwa (s.). 20.30 Power Rangers (s.). 21.00 Kameleon (film USA). 21.30 Losowanie Lotto. 23.00 Informacja i biznes informacja. 23.25 Polityczny graffiti. 23.45 Ally McBeal (s.). 0.40 Podglądacz (film ang.). 2.30 Playboy (s.). 3.30 Muzyka na bis.

WTOREK 4 WRZEŚNIA

6.00 Piosenka na zyczenie. 7.00 Power Rangers (s.). 7.25 Polityczny graffiti. 7.40 MacGyver (s.). 8.30 Jeziorno marzeń (s.). 9.20 13. posterunek (s.). 9.55 Przysjaćle (s.). 10.25 Człowiek i kłamstwa (s.). 10.55 Dzikie księżycy (s.). 11.45 Cud miłości (s.). 12.35 Po prostu miłość (s.). 13.05 Disco Polo Live. 14.30 Graczykowie (s.). 15.00 Pokemon (s. anim.). 15.30 Informacja. 15.55 MacGyver (s.). 16.45 Jeziorno marzeń (s.). 17.35 Cud miłości (s.). 18.30 Informacja. 15.55 Dzikie księżycy. 18.50 Sport Magazyn. 19.00 Dzikie księżycy (s.). 19.55 Amazonki (reality show). 20.00 Człowiek i kłamstwa (s.). 20.30 Power Rangers (s.). 21.00 Kameleon (film USA). 21.30 Losowanie Lotto. 23.00 Informacja i biznes informacja. 23.25 Polityczny graffiti. 23.45 Ally McBeal (s.). 0.40 Podglądacz (film ang.). 2.30 Playboy (s.). 3.30 Muzyka na bis.

WTOREK 4 WRZEŚNIA

6.00 Piosenka na zyczenie. 7.00 Power Rangers (s.). 7.25 Polityczny graffiti. 7.40 MacGyver (s.). 8.30 Jeziorno marzeń (s.). 9.20 13. posterunek (s.). 9.55 Przysjaćle (s.). 10.25 Człowiek i kłamstwa (s.). 10.55 Dzikie księżycy (s.). 11.45 Cud miłości (s.). 12.35 Po prostu miłość (s.). 13.05 Disco Polo Live. 14.30 Graczykowie (s.). 15.00 Pokemon (s. anim.). 15.30 Informacja. 15.55 MacGyver (s.). 16.45 Jeziorno marzeń (s.). 17.35 Cud miłości (s.). 18.30 Informacja. 15.55 Dzikie księżycy. 18.50 Sport Magazyn. 19.00 Dzikie księżycy (s.). 19.55 Amazonki (reality show). 20.00 Człowiek i kłamstwa (s.). 20.30 Power Rangers (s.). 21.00 Kameleon (film USA). 21.30 Losowanie Lotto. 23.00 Informacja i biznes informacja. 23.25 Polityczny graffiti. 23.45 Ally McBeal (s.). 0.40 Podglądacz (film ang.). 2.30 Playboy (s.). 3.30 Muzyka na bis.

WTOREK 4 WRZEŚNIA

6.00 Piosenka na zyczenie. 7.00 Power Rangers (s.). 7.25 Polityczny graffiti. 7.40 MacGyver (s.). 8.30 Jeziorno marzeń (s.). 9.20 13. posterunek (s.). 9.55 Przysjaćle (s.). 10.25 Człowiek i kłamstwa (s.). 10.55 Dzikie księżycy (s.). 11.45 Cud miłości (s.). 12.35 Po prostu miłość (s.). 13.05 Disco Polo Live. 14.30 Graczykowie (s.). 15.00 Pokemon (s. anim.). 15.30 Informacja. 15.55 MacGyver (s.). 16.45 Jeziorno marzeń (s.). 17.35 Cud miłości (s.). 18.30 Informacja. 15.55 Dzikie księżycy. 18.50 Sport Magazyn. 19.00 Dzikie księżycy (s.). 19.55 Amazonki (reality show). 20.00 Człowiek i kłamstwa (s.). 20.30 Power Rangers (s.). 21.00 Kameleon (film USA). 21.30 Losowanie Lotto. 23.00 Informacja i biznes informacja. 23.25 Polityczny graffiti. 23.45 Ally McBeal (s.). 0.40 Podglądacz (film ang.). 2.30 Playboy (s.). 3.30 Muzyka na bis.

CZERNEK logo and contact information for Jan Czarnek, Słoneczna 21, 737 01 Ciepły Babin, tel. 0959-71047, tel. kom. 0106-75757, e-mail: czarnek@olciz.

Wydawca: OLZA - Wydawnictwo OLZA, s.r.o. Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, P.O. Box 29, Nowohrad 3, 709 29 Pstrzy. Adres redakcji: Henryk Bitnar. Adres wydawnictwa: Wydawnictwo OLZA - Wydawnictwo OLZA, s.r.o., Hlavní třída 3140, 737 01 Cz. Cieszyń. Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, P.O. Box 29, Nowohrad 3, 709 29 Pstrzy. Adres redakcji: Henryk Bitnar.

